

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders**Openbare besluitenlijst**

Zaaknummer: 3047-2026

Medewerker	:	Bert Denekamp
Team	:	BOR & PM
Datum	:	5 januari 2026
Portefeuillehouder	:	Wethouder Marcel Blind

BIJLAGEN: Gedragscode soortenbescherming gemeenten 2025 (Stadswerk Nederland), versie 5.3.3
AFSTEMMING MET
☒ Openbaar ☐ Vertrouwelijk
ONDERWERP Aanwijzen 'Gedragscode soortenbescherming gemeenten 2025' als kader voor flora- en fauna-activiteiten

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. In te stemmen met de 'Gedragscode soortenbescherming gemeenten 2025' als uniforme leidraad voor flora- en fauna-activiteiten binnen de gemeente.
2. De gedragscode per 1 juni 2025 met terugwerkende kracht aan te wijzen als toepasselijk kader voor gemeentelijke werkzaamheden in de buitenruimte.

SAMENVATTING

Het college heeft ingestemd met het aanwijzen van de 'Gedragscode soortenbescherming gemeenten 2025' als uniforme werkwijze voor flora- en fauna-activiteiten. Hierdoor beschikt de gemeente over een juridisch toetsbaar en vergunningvervangend kader conform de Omgevingswet en het Bal. Toepassing van de gedragscode verkort doorlooptijden, borgt aantoonbaar zorgvuldig handelen en draagt bij aan bescherming van biodiversiteit. Er zijn geen financiële gevolgen. Communicatie zorgt voor implementatie in werkinstructies en contractdocumenten.

AANLEIDING

De huidige Gedragscode soortenbescherming gemeenten 2023 verloopt per 1 juni 2025. Om te blijven voldoen aan de verplichtingen uit de Omgevingswet en de daarin opgenomen flora- en fauna-activiteiten, is actualisatie nodig. De nieuwe Gedragscode soortenbescherming gemeenten 2025, vastgesteld door Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland, biedt een uniforme en juridisch toetsbare werkwijze voor het voorbereiden en uitvoeren van werkzaamheden op locaties met wettelijk beschermde soorten. Door deze gedragscode aan te wijzen, beschikt de gemeente opnieuw over een zorgvuldig en aantoonbaar juridisch kader dat negatieve effecten op beschermde soorten voorkomt of beperkt en bijdraagt aan behoud van biodiversiteit.

BEOOGD RESULTAAT

Het beoogde resultaat is dat de gemeente beschikt over een uniforme, juridisch toetsbare en efficiënte werkwijze voor het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten binnen de openbare ruimte. Door de Gedragscode soortenbescherming gemeenten 2025 aan te wijzen, kan de gemeente op een consistente en rechtmatige manier voldoen aan de verplichtingen uit de Omgevingswet, zonder dat voor iedere afzonderlijke werkzaamheid een apart vergunningtraject nodig is. Dit leidt tot zorgvuldig handelen, het voorkomen of beperken van negatieve effecten op beschermde soorten en het aantoonbaar bijdragen aan behoud van biodiversiteit. Gezien de situatie dat de gedragscode per 1 juni 2025 beschikbaar is gesteld is het advies deze ook gemeentelijk vast te stellen met terugwerkende kracht op dat moment.

KADER

Dit besluit past binnen het juridische kader van de Omgevingswet, waarin flora- en fauna-activiteiten zijn geregeld als onderdeel van het stelsel voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. De *Gedragscode soortenbescherming gemeenten 2025*, opgesteld door de Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland, biedt een door het bevoegd gezag aangewezen werkwijze voor het zorgvuldig omgaan met wettelijk beschermde dier- en plantensoorten.

De gedragscode geeft uitvoering aan het vereiste van aantoonbaar zorgvuldig handelen, zoals bedoeld in artikel 2.18 van de Omgevingswet. Flora- en fauna-activiteiten mogen worden uitgevoerd binnen de kaders van een gedragscode wanneer deze vallen onder ruimtelijke ontwikkeling of inrichting (RO) of onder bestendig beheer of onderhoud (BB), zoals uitgewerkt in de artikelen 11.45, 11.53 lid 2 en 11.59 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Op grond van de Omgevingswet wordt een eerder “goedgekeurde” gedragscode nu aangeduid als een aangewezen gedragscode.

Met de aanwijzing van deze gedragscode beschikt de gemeente over een uniform, juridisch toetsbaar en vergunningvervangend kader. Hierdoor hoeft voor afzonderlijke werkzaamheden niet telkens een apart vergunningtraject te worden doorlopen, mits wordt gehandeld volgens de voorschriften uit de gedragscode. De aanwijzing is beleidsmatig gewenst omdat de gedragscode aansluit bij landelijke en gemeentelijke ambities op het gebied van biodiversiteit, duurzaam beheer van de leefomgeving en naleving van de zorgplicht voor beschermde soorten. De gedragscode vervangt bovendien de eerdere versie uit 2023 en biedt daarmee een actueel, landelijk afgestemd handvat voor zorgvuldig werken in de buitenruimte.

ARGUMENTEN VOOR

1.1. *De aanwijzing geeft een uniforme en juridisch toetsbare werkwijze*

Met de aanwijzing van de gedragscode beschikt de gemeente over één eenduidig, juridisch geborgd kader voor flora- en fauna-activiteiten. Dit voorkomt interpretatieverschillen en bevordert consistentie in projecten en werkzaamheden.

1.2. *Het is vergunningvervangend en efficiënt*

Door te werken volgens de aangewezen gedragscode hoeft niet voor elke afzonderlijke werkzaamheid een apart vergunningstraject (flora- en fauna-activiteit) te worden opgestart.

1.3. *Hierdoor wordt aantoonbaar zorgvuldig gehandeld zoals de Ow vereist*

De gedragscode geeft concrete invulling aan het wettelijke vereiste van *aantoonbaar zorgvuldig handelen* (art. 2.18 Omgevingswet). Daarmee voldoet de gemeente op een praktische en controleerbare manier aan landelijke voorschriften.

1.4. *Het draagt bij aan biodiversiteit en zorgplicht*

Het hanteren van een gestandaardiseerde werkwijze beschermt lokaal aanwezige dier- en plantensoorten en draagt bij aan landelijke en gemeentelijke ambities rond biodiversiteit en duurzaam beheer van de fysieke leefomgeving.

1.5. *Het draagt bij aan de actuele landelijke standaard*

De gedragscode vervangt de verouderde versie uit 2023 en sluit volledig aan bij de huidige systematiek van de Omgevingswet en het Bal. Hierdoor werkt de gemeente conform de meest recente wetgeving en praktijkrichtlijnen.

ARGUMENT TEGEN

1.1 Er is minder aandacht voor specifieke soorten op unieke locaties

Een uniforme gedragscode kan ertoe leiden dat zeer specifieke of zeldzame soorten onvoldoende worden opgemerkt wanneer niet per locatie een uitgebreid ecologisch onderzoek wordt uitgevoerd.

1.2. Het risico bestaat op onvolledige toepassing

Wanneer medewerkers, aannemers of projectleiders de gedragscode onvoldoende kennen of toepassen, kan dit alsnog leiden tot overtredingen of misinterpretaties.

RISICO'S

Het vaststellen van de gedragscode is bedoeld om juridische risico's om te kunnen voldoen aan de omgevingswet juist te beperken.

Het besluit om de aanwijzing van toepassing te verklaren kent geen eigen zelfstandige risico's

FINANCIËN

Het van toepassing verklaren van de gedragscode geeft geen financiële gevolgen.

DUURZAAMHEID

De gedragscode is opgesteld om te kunnen voldoen aan landelijke en regionale afspraken met betrekking tot bescherming van Flora en Fauna. Tevens geeft het invulling aan de bedoeling van beschermen van de biodiversiteit.

PARTICIPATIE

n.v.t.

COMMUNICATIE

Actieve communicatie niet nodig omdat het een interne werkwijze betreft.

PLANNING EN UITVOERING